

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto skupaj naprej . . . K 40—
pol leta 20—
četrt leta 10—
na mesec 3-50

za Nemčijo:

celo leto naprej K 45—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej K 50—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo). Knaflova ulica št. 5, telefon št. 85.

Izjava vseh dan sveder izvoznih modelov in pravnika.

Inserati se računajo po porabljenu prostoru in sicer 1 mm visok, ter 34 mm širok prostor: enkrat po 12 vln, dvakrat po 11 vln, trikrat po 10 v. Poslano (enak prostor) 30 vln, parte in zahvale (enak prostor) 20 vln. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljejo naročnino vedno po nakazni. Na samo plačeno naročilo brez poslatve denarja se ne moremo nikakor ozirati.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi po pošti:

celo leto naprej K 36— | četrt leta 9—
pol leta 18— | na mesec 3—

Posamezna številka velja 20 vinarjev

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v l. nadst. levo), telefon št. 34

Ustavna „reforma“.

Dunaj, 24. aprila.

O načrtih, ki jih je sestavil Seidlerjev državopravni generalni štab štirih nemško-nacionalnih uradnikov, se širijo napačne vesti, ki vse razburjajo Nemce. A brez vzroka. Njim so načrti znani že prav dolgo, zdaj pa jih na vse strani preštevajo. Og. Urban, Bärnreither, Klein in druge veličine si dajo poročati o jugoslovanskem vprašanju. Prvi je referiral celjski Markhl, ki je seveda dejal: iztisnite iz Čehov svoj »Deutschböhmen«, a mi doli na jugu smo na koncu moči, tam se ne le sme nič spremeniti, treba nam je ojačenja iz državne zaloge, da se držimo. Pot na Adrio je nevarnost. Tako je predaval Markhl, a kakor izvem, ni imel posebnega moralnega uspeha. Vsled terorizma alpskih Nemcev si pa sudetski možje niso upali nič reči, pravijo, da se bode zdaj študiralo naprej.

Po zdravi upravnici pameti in po členu XIX. bi se moralo v vseh slovenskih okrajih uradovati slovenski, v nemških nemški, v mešanih mešano. Zdej temu ni tako: na Koroškem se slovenski sploh ne uraduje, v čisto slovenski Kranjski pa mešano. Človek bi torej mislil, da ni treba zakona, ki urejuje jezikovno vprašanje po uradih. Država naj nastavi slovenske uradnike, pa da ukaz, da se drže čl. XIX. Tako bi sodili po naravnem prevdaru.

Vlada je izdelala velik načrt za ureitev jezikovnega vprašanja v vsi Avstriji: kronovine so ji podlagi. Teh se ne sme nihče dotakniti. Če gre kronovinska meja preko narodnega telesa, je to za birokrata toliko, kakor da onkraj granice biva drug narod. V kronovini se na temelju ljudskega štetja ugotovi »sklenjeno narodno ozemlje«. Kjer biva v isti kronovini sklenjeno preko 100.000 ljudi ene narodnosti, tam imamo »sklenjeno ozemlje«, ki dotičnemu narodu daje pravico do »vladajoče pozicije glede jezika v uradovanju in zmožnosti uradnikov.

Ker na Koroškem po štetju 1910 po občevalnem jeziku niso »naši« več nego 82.000 Slovencev, je cela Koroška sklenjena — nemško ozemlje.

V sklenjenem ozemlju imajo narodne manjšine nekaj pravic: ako jih biva sklenjeno preko 10.000, so »enakopravne«, t. j. smejo vlagati vloge v svojem jeziku in dobe izvirne rešitve v njem. Če pa tvorijo manj kot 10.000, smejo v občinah, kjer tvorijo večino, vlagati sicer v svojem jeziku, a dobe rešitev v vladajočem jeziku, vendar opremljeno s prevodom. Na Koroškem bi torej stopili deloma v »enakopravnost«, deloma v »prevode«, a povsod bi imeli nemške uradnike, uradnike, ki — kakor danes — izvajajo predpis zakona ali pa ne.

V prid Nemcem ustanavlja načrt vse polno izjem: sedeži okrožnih, okrajnih sodnih, tudi če tam ni Nemca, so v naprej v tisti kategoriji, da je Nemec tam »enakopraven«.

Z istim načrtom se uvajajo okrožja, ki naj se krijejo čim najbolj s sklenjenim ozemljem. O njih kompetenci smo že pisali večkrat. Vse kar se piše o poseganju okrožij preko mej kronovin in o kakih okrožnih narodnih zborih po znanem Rennerjevem projektu, so bajke.

Toliko v informacijo, ki je nekoliko zakasnela, kajti zdi se, da so alpski Nemci reformo že preizkušili, nego je utegnili zagledati luč dneva.

Naše stališče k temu načrtu je čisto enostavno: da bi to bila »rešitev« jugoslovanskega vprašanja, tega menda nihče resno ne misli. Če vladar upa, da bo s tem zmanjšala »Reibungsflächen«, kakor je povedal Seidler, se vara. Češki Nemci dobe s tem vse: dobe svoja okrožja (Deutschböhmen), češki deželni zbor pa razbijejo, kadar se jim zdi, v jezikovnem oziru se jim ne godi krivica nikjer. Na jugu bi ostalo deloma staro razmerje, na Koroškem pa bi se stvar poslabšala. Ta naša najljubša dežela bi bila s tem službeno proglašena kot nemška, »enakopravnost« pa bi uradniki-tužji izvajali, kakor jo danes. Tudi v drugih kronovinah bi vse eventualne pridobitve v narodnem oziru odvisle od volje vlade, ki bi kakor danes še naprej nastavljala tudi v slovenskem ozemlju Nemce — »kurzovce«.

Če so torej alpski Nemci, dasi so sami očete vladinega deteta, načrti za dušili, še predno ga je njegov oče — regnik mogel pokazati parlamentu, so

storili uslugo državi.

Revolucija sitih.

Pred nekaj dnevi smo v članku »Nemška kriza« razpravljali o razvoju avstrijske nemške politike, ki se vedno bolj obrača proti Dunaju in postavlja državno pred alternativo, da mora ostati ali domena nemške oblasti, ali pa računati z nemškim sovražstvom. Dogodki zadnjih dni karakteristično potrjujejo naša izvajanja. V nemškem taboru vre in iz kotla, v katerem kuhajo nemški politiki svojo jezo, udarjajo strupeni plini. Avstrija je država, ki je bila od nekdaj pod nemško oblastjo. Nemški birokrati, nemški Volksrat, nemški podjetniki, nemški generali komandirajo vse. Človek bi menil, da bodo gospodje vendarle zadovoljni s tem, kar imajo. Toda v Avstriji gre vse narobe. Drugod se upirajo lačni in brezpravni, tu pa sili in privilegirani. Politično prenasličeno nemstvo pripravlja pravcato revolucijo proti državi. Nad vse značilno je, da pri tem uporu nosijo zastavo tajni svetnik in penzionirani generali gosposke zbornice in da vedno zvesti Tirolci in Salzburžani sklepajo, ali bi ne kazalo prositi, da jih anektira Bavarska! Siti in spočiti gospodje gosposke zbornice so postali avantgarda bojnega nemstva in pripravljajo demonstracije radi odpusta grofa Czernina. Proti komu so naperjene demonstracije teh gospodov, ki z vsemi štirimi zajemajo iz državne sklade, ni težko uganiti. Večina njih uživa razven državnih plač in penzij tudi še taničanje raznih vojnodobičarskih podjetij. Zato ni čuda, če se jezijo na vsak poskus, ki bi vedel monarhijo k miru. Takozvana ustavna in srednja stranka ste sklenili podati v zbornici ostro interpelacijo radi odstopa grofa Czernina, ki naj bi bila omogočila, da v posebni debati demonstrirajo za »nerazumljivo zvezo« z Nemčijo in proti onim faktorjem, ki so mnenja, da velja starorimsko državniško načelo »salus republicae suprema lex esto« pred vsem za lastno državo. Ustavna in srednja stranka tvorite večino gosposke zbornice. Zahtevajo ste od predsednika kneza Windischgrätza, da takoj skliče sejo, na kateri bi se vršila omenjena interpelacijska debata. Knez Windischgrätz je v sporazumu z desno gosposke zbornice to zahtevo odklonil, kar je vzbudilo seveda pri nemškoračadikalnih visokih gospodih veliko ogorčenje in načrt, spreminiti poslovnik zbornice tako, da bi sklicanje sej bilo v bodoče odvisno od večine, ne pa od predsednika zbornice. V svoji jezi so torej visoki gospodje posegli celo po demokracijskem principu! Knez Windischgrätz, ki pripada takozvani »Karlovi stranki«, je izvajal konsekvence iz afronta imenovanih dveh skupin, ki so dobile v parlamentarnem žargonu novo skupno ime »Wilhelmipartei« ter je 23. t. m. podal svojo demisijsko ter 23. t. m. podal svojo demisijsko ter 23. t. m. podal svojo demisijsko.

Prevladuje mnenje, da se cesar ne bo uklonil terorizmu upornih »senatorjev«. V taboru nemških poslancev vsak dan bolj zmagaue najradikalnejša taktika. Večina poslancev je že danes pridobljena za devizo, ki jo je graški župan prvi izrekel in pojavlja se oster odpor proti dosedanjemu načelniku zveze nemško - nacionalnih strank Waldnerju, ki zastopa mnenje, da ne gre javno napovedati vojne državi. Spori med radikalci in oportunisti postajajo vedno hujši in zveza nemško-nacionalnih strank se nahaja v razsulu. Pa tudi krščanski socialci so že inficirani in se pomikajo vodo bolj na levo. O kakšnem kompromisu z Seidlerjevo vlado noče večina Nemcev ničesar slišati. Seidler naj se pokori nemškemu ultimatu ali pa naj izgine. Ministrski predsednik je v največjih stiskah. Pobotal bi se rad s svojimi starimi zavezniki in kakor vsaka vlada, je tudi Seidlerjeva pripravljena pisati mirovno pogodbo z nenasitnim nemškim radikalizmom na češki in jugoslovanski kozi. Zlasti gre za našo jugoslovansko kozi. Poročali smo večkrat, da zahtevajo Nemci od vlade ostre represalije proti našemu narodnemu gibanju in da je vlada rada pripravljena jim ugoditi. Alpski Nemci so postavili celo vrsto zahtev, ki se nanašajo na razmere na jugu. Kakor nam danes javljajo z Dunaja, so nove nakane Nemcev po-

vzročile, da sta se predsedništvi Jugoslovanskega kluba in Češkega Svaza podali k ministrskemu predsedniku, da ga posvarita, naj pazi predno končno pristane na zahteve alpskih Nemcev. Konferenca je bila jako živahna vsled energičnega nastopa glavnega govornika skupne deputacije dr. Korošca. O konferenci je bilo izdano službeno poročilo, ki ga objavljamo na drugem mestu. Pomembno je, da so to pot Čehi in Jugoslovani vladodokrito povedali, da v slučaju novih persekucij njihovih rojakov zanje parlament nima nobenega pomena več. Ako državni zbor ne more preprečiti zatiranja in preganjanja, je edini notranji vzrok za njega obstoj v resni nevarnosti. O dnešnji časti in krivici avstrijski parlament hrantiti ne more in ne sme. Ako je Nemcem na tem, da zavladava absolutizem s svojimi enkrat za nas, drugič pa morda za ne neprijetni posledicami, potem morajo pustiti nedotaknjena gotova minila, ki se tičejo naše narodne časti in naši narodnih življenjskih interesov.

Nemška poročila pravijo danes, da je notranje-politična kriza v polnem razvoju in da je računati z demisijsko Seidlerjevega kabineta. Cesar da je že poklical k sebi več vodilnih politikov, da se z njimi posvetuje, kako bi bilo urediti razmere v parlamentu. Cesar da ni voljan sprejeti demisijske kneza Windischgrätza. To bi pomenilo, da obsola revolte večine gosposke zbornice. Na drugi strani pa se zatrjuje, da jako vplivni nemški krogi z vsvo vno nadaljujejo svoje delo za popolno radikaliziranje državne uprave v zmislu nemških zahtev. Kriza postaja od dne do dne očitnejša in v njenem znamenju se bo prihodnji terek pričelo pomladansko zasedanje državnega zbora z burnimi debatami. Izbruhnila je revolucija sitih in privilegiranih proti lačnim in zatiranim. Avstrija je zopet za eno špeciialiteto bogatejša.

SLUŽBENO SPOROČILO O KONFERENCI JUGOSLOVANOV IN ČEHOV Z MINISTRSKIM PREDSEDNIKOM.

Dunaj, 24. aprila. Danes so se oglašili poslanci Habermann, dr. Hruban, dr. Korošec, vitez Pogačnik, Stanek in Tusar v zastopstvu Češkega Svaza in Jugoslovanskega kluba pri ministrskem predsedniku in ga vprašali, ali so nemške meščanske stranke vladi res predložile enostranske narodne in na persekucije Čehov in Jugoslovancev namerjene zahteve in je li ministrski predsednik voljan jih izpolniti, znabiti kot nagrado za to, da v sedanjem trenutku ne samo nemške meščanske stranke, nego tudi stranke iz gosposke zbornice odpovedujejo prestolu in državi zvestobo. Ministrski predsednik je priznal, da se je o znanih zahtevah nemških meščanskih strank tudi poslednji čas obravnavalo, pa je izjavil, da se doslej še ni nič odločilo.

O krivcah proti katerimkoli narodu pri tem seveda ne more biti govora. Zastopniki gori imenovanih klubov so ministrskemu predsedniku pojasnili, da bi vsaka persekucija njih narodnosti in enostranske rešitve nemško-meščanskih zahtev zadela na njih najslabši odpor in ogrozila obstanek parlamentarizma.

Vlada in Nemci.

Dunaj, 24. aprila. Širijo se vesti o kabinetski krizi. Naglašajo se, da dr. Seidler ob sedanjih razmerah skoro nima upanja na uspeh v novi sešaji. Govori se, da je cesar poklical k sebi več politikov, da se pogovori z njimi o preureditvi razmer v parlamentu. Demisijska prošnja predsednika gosposke zbornice princa Windischgrätza bo odklonjena. V srednji, kakor tudi v ustavni stranki gosposke zbornice vlada nevolja proti kabinetnemu šefu, katero provzročalo notranje in zunanje politične razmere in ispitotako naraščajoča beda na Češkem.

Z Dunaja, 24. aprila. Ministrski predsednik je nadaljeval razgovore z voditelji nemških strank, ki so poudarjali, da se delajo željam planinskim Nemcem velike težkoče. Jugoslovani razpolagajo s svojim zastopstvom v kabinetu, interesi njihovih skupin pa nimajo nikake neposredne podpore v kronskega sveta. Nadalje vlada med njimi nevolja, da se ni še nič ukrenilo za ustanovitev nemške mornariške šole v Trstu. Vlada je pripravljena ugoditi agrarnim željam v olajšanje težkega stanja kmetovalcev.

Dunaj, 24. aprila. Današnja seja nemško - radikalne stranke pod Wolfom predstvom je sklenila ob sestanku državne zbornice podati nujno vprašanje o prehranitvenih razmerah na nemškem Češkem in o nesoglasju v govoru prejšnjega zunanega ministra grofa Czernina od 2. aprila in govoru ministrskega predsednika Seidlerja na zastopnike čeških strank in zahtevati takojšnje parlamentarno obravnavanje odredb po § 14 glede pododnosti hiše Parma. Stavili bodo tudi nujno vprašanje zaradi zaseženja pisma posl. Hummerja in Pacherja na vojnega ministra o tem, kako so češki pribežniki ravnali z avstrijskimi vjetniki nemške narodnosti. Sklepalo se je tudi o stališču strankinih zastopnikov v vodstvenem odboru zveze nemško - nacionalnih strank.

Soglasno so sprejeli ta - le sklep: Nemško - radikalna stranka more podpirati samo tako vlado, ki 1. jamči, da bo zunanjo politiko vodil odgovorni minister zunanjih zadev brez vseh vplivov od neodgovornih strani v dosedanjí smeri in v najožjem soglasju z zavezniško nemško državo; 2. omogoči samostojnost in samopravnost nemške Češke ob izvršitvi narodne obmejitve in 3. stalno zagotovi zadostno preskrbo nemške Češke z živili in porabnostnimi predmeti, vstevši premog.

Novo rekvizicije.

Na Kranjskem in v Primorju jih ne bo, pač pa na Štajerskem in Koroškem.

Dunaj, 24. aprila.

Novo rekvizicije na podlagi naredbe celokupnega ministrstva bodo obsegale vse zaloge, ki jih imajo kmetje. Za vsako deželo je določen kontingent, ki ga ima spraviti skupaj. Kranjska, Primorje in Dalmacija so že tako izčrpane, da se tam ne bo rekviriralo. Pač pa zadene so razumno jako težko breme Štajersko in Koroško.

Boj zoper novo rekvizicijsko naredbo.

Agrarni poslanci nameravajo vložiti predlog, da se prekliche pooblastilni zakon, ki daje vladi moč, da spreminja naredbe za hrabtom parlamenta. Ko je bil vsprejet pooblastilni zakon, se je vlada zavezala, da pred vsako naredbo zašili parlament. Tega ni storila januarja 1918, ko je izdala novo naredbo, zlasti pa ne zdaj. Zato je naravna posledica, da hočejo poslanci zopet vzeti vladi moč iz roke, ki so jo ji dali s pretranim zaupanjem.

vzročeno po obstreljevanju mesta na 100 milijonov frankov.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

24. aprila popoldne. Med Sommo in Avre je dobilo sovražno obstreljevanje tekom noči kar najhujši značaj. Posebno v bližini Villers - Bretonneux in Hangeard - Santeerle je francoska artiljerija nemškimi baterijami močno odgovarjala. V bližini Alletteja in pri Avocourtu so pripeljale francoske patrulje vjetnike s seboj. Na ostali fronti artiljerijski ogenj s posledki.

Angleški poskus izkrcanja na flanderski obali.

Berlin, 24. aprila. V noči od 22. do 23. aprila so se hoteli številne angleške ladje izkrcati na flanderski obali, kar pa se jim ni posrečilo. Po hudem obstreljevanju z morja so prijadale male križarke, zavite v gost pajčolan umetne megle in spremljane od številnih rušilcev in motornih čolnov pri Ostende in pri Zeebrugge prav pred obalo v namenu, da bi razrušili tamonje pristaniške naprave. Istočasno naj bi bil po izpovedi vjetnikov — udaril oddelek štirih stotnih pomorščakov na zeebrugski pomol v namenu vse ondotne naprave in topove uničiti. Le kakih štirideset mož izmed njih je stopilo na pomol. Nekateri so padli v naše roke živi, drugi mrtvi. Na ozkem in visokem zidovju pomola se je bojevalo s skrajno erditostjo. Izmed ladij, ki so se udeležile napada, so bile potopljene tri male križarke »Iphigenia«, »Intrepid«, »Syrus« in še dve drugi, na isti način konstruirani, katerih imen sta pa neznan. Dalje so se potopili pod našim artiljerijskim ognjem trije rušilci in večje število torpednih čolnov. Le nekaj mostov na njih smo mogli rešiti. Razum ene poškodbe na pomolu, so ostale vse pristaniške naprave in obsežne baterije popolnoma nepoškodovane. Na naši strani je dobil poškodbe le en torpedni čoln. Naše izgube na morju so majhne. — Šef admiralnega štaba mornarice.

London, 23. aprila. (Reuter.) V spodnji zbirnici je podal prvi lord admiraltete Sir Erich Geddes naslednje poročilo glede napada na Ostende in Zeebrugge: Napad se je izvršil pod poveljstvom viceadmirala Ragerja. Rušilci iz Dobra in francoski rušilci so pomagali pri napadu. Šest angleških križark starega sistema, dvajset do trideset let starih, se je udeležilo napada. Pet izmed njih, napolnjenih z betonom, naj bi se potopilo v kanal in če mogoče pri vhodu v luko. Izid napada je ta: V Ostende sta prišli do obale dve ladij, ki smo jih razstrelili in nato zapustili. V Zeebrugge sta dosegli dve ladij svoj cilj. Razstrelili smo jih in potopili. Tretja se je med vožnjo pogreznila na dno. Na artiljerijski ogenj in napadi naših torpedov so zadali sovražnim rušilec in drugim ladjam znatno škodo.

London, 24. aprila. (Reuter.) Kralj je brzojavil viceadmiralu v Dobra: Najpričnejše čestitam Vam in moštvi, ki je pod Vašim poveljstvom, na pomembnem uspehu pri operacijah, ki ste jih izvršili v zadnji noči. Stijana hrabrost, ki se je izkazala v vseh izrednih slučajih, me navdaja s ponosom in občudovanjem.

NOVI USPEHI PODMORSKIH ČOLNOV.

Berlin, 24. aprila. (Kor. urad.) Novi uspehi podmorskih čolnov na zaporšču ob Angli: 22.000 brutto - reg. ton.

Patrulska bitka na morju.

Berlin, 23. aprila. (Kor. urad.) Ena naših patrulj je zadela dne 20. aprila popoldne v Nemškem zalivu severno od Terschellinga ob lahke sovražne sile, ki so se po kratkem streljanju nagle umakile. Sovražne ladje so bile večkrat zadete. Naše pomorske sile niso bile poškodovane in niso imele izgub. — Šef admiralnega štaba mornarice.

Z ostalih bojišč.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 24. aprila. (Kor. urad.) Na italijanski fronti nobenih večjih bojnih dejanj. — Šef gen. štaba.

Pred novo ofenzivo proti Italiji. Generalni poročnik baron Ardenne piše v »Berliner Tageblattu«: Napetost, s katero pričakuje svet veliko dramo, se utegne še povečati, kadar zopet ožive prizori na italijanskem bojišču. Ne more se tajiti, da nemški narod pričakuje tamkajšnjega bojnega delovanja z zaupanjem ali z umevno nepotrebnostjo. Nikdar ni bila prilika za obnovo avstro - ogrske ofenzive tako ugodna, kakor sedaj.

Italijanska mejna zapora poostrena. Iz Lugana, 24. aprila: Italijanska mejna zapora je bila iz neznanih vzrokov poostrena. Napad italijanskih letal na naše ladje. Iz volnopročiševalskega stana 24. aprila: Ko je dne 22. aprila nekaj naših ladij manevriralo po morju, jih je napadlo pet italijanskih letal, ki so vrгла svoje bombe brez uspeha. Sovražna letala so naša priznala. Pri tem se je posrečilo voditelju letalskega čolna »A 79« rezervnemu praporščaku mornariškega zbora Ernestu Streckerju, da je v zračnem boju s tremi letali en sestrelil, ki se je moral pri Rovinju spustiti na tla. Voditelj zrakoplova je ostal v naših rokah.

PRODIRANJE NEMCEV NA FINSKEM.

Stockholm, 23. aprila. (Kor. urad.) Kakor izve »Aftonbladet« iz Finske, so Nemci zasedli Hyvinske in Sveaborg. Rdeče garde so pred Lujo in Rühimäki obkoljene. Meja med Estonko in Rusijo je zaprta. En bataljon je pod švedskim grofom Ehrensvarthom dosegel Ypäjä. Kakor poročajo iz Wosse, se je general Mannerheim Hindenburgu in Ludendorffu za njih čestitke brzojavno zahvalil.

Vstop Guatemale v vojno.

Washington, 23. aprila. (Kor. urad.) Guatemalsko poslanstvo v Washingtonu. Sklepe Guatemale, se priključiti vojni z alijanzami, je posrednik Guatemale v Washingtonu.

poslaništvom in Lansingom po prekinjenju diplomatskih odnosov med Guatemalo in Nemčijo. Zaradi tega se nahaja Guatemala danes v vojnem stanju z Nemčijo in njenimi zavezniki na strani Zedinjenih držav.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 23. aprila. K. ur. Predsednik pl. Szász otvoril sejo s nagovorom, kjer daje izraz občudovanja za bojevnike na zapadni fronti. Pooblastili so ga, da brzojavno pozdravi nemški državni zbor in posebno hvali zavezniško zvestobo ogrskega naroda.

Finančni minister Popovics predložil budgetni provizorij do konca junija in prosil nujeve obravnave, predloži. Predloga se odstopi finančnemu odseku, da jutri o njej poroča. Nato je izvajal miministrski predsednik Wekerle: Vlada se je ustanovila, da izvede solšno volilno pravico in oni program, čigar temeljne poteze sem razvil ob svojem predstavljenju v zbornici. Namen smo imeli ta program, zlasti volilno reformo, po možnosti rešiti še v tej vojni. Sicer pa pozvati razsodbo naroda. To je bila pravna podlaga za vlado kot manjšinska vlada. Ker smo se na poslednji čas, morali prepričati, da je pravica za navedbo tega sredstva postala za nas dvomljiva, smo ponudili demisijo. Ni. Velikan je demisijo sprejel in nam poverilo do sestave nove vlade voditi posle še naprej. Ker odstavljena vlada ne more delati nobenih političnih predlog ali voditi pogajanj, prosim ministrski predsednik zbornico, naj reši predlog o budgetnem provizoriju in nato do sestave razprave odgodi.

Posl. Geza Polonvi (diviak) izjavi: Izza desetih mesecev je to tretji kabinet, ki je odstopil, odstopitev četrtega kabineta pa že sedaj meče senca naprej. Ta potek javnih razmer daje misliti. Govornik kralja za ustavnopravnega stališča, da ogrskega ministrskega predsednika pri imenovanju novega zunanje ministra niso nič vprašali. Obžalovati je, da se je poslednji čas oseba in odgovornost kralja postavila preveč v ospredje. Neprestana grožnja z razpuščitvijo zbornice je naravnost protislovna.

Posl. grof Mihael Karolvi polemizira s predgovornikom in izjavlja, da sprito velikih nasprotij med posameznimi nazori bi bil kompromis mogoče samo ob opustitvi bistva volilne reforme. On stoji neomajno na svojem stališču.

Ministrski predsednik dr. Wekerle izjavi, da se državopravni pomisleki Polonvijev glede imenovanja novega zunanje ministra popolnoma neviemeljeni.

Grof Stefan Tisza izjavi, da se mu zdi potrebno, odstopivšemu zunanjemu ministru izreči popolno priznanje, ki ga v polni meri zasluži njegovo poslovanje in je prepričan, da je ogrski parlament njegovega mnenja. Govornik izraža nato prepričanje, da premena ne pomeni izpremembe naše zunanje politike. Jamstvo je oseba novega ministra, ki bo pomiril za prvo priliko, da vsiljeni nam vojni napravi s častnim mirom konec.

Ministrski predsednik Wekerle izjavlja, da je predgovornikova razmotrivanja treba deloma izpopolniti. Znano je, da naš kralj, odkar je zasedel prestol vedno bil vnet za mir, in sicer za splošni mir med narodi. V tem stremeljenju ga je vedno vodilo sozlasje z zaveznicmi in z lasti z Nemčijo.

Poskušaliso že različni, da bi to sozlasje motili. Tudi kraljevo pismo so porabili in ga pokazali v napačni luči, da bi otežili ali onemogočili to edinstvo. Priliko sem imel osebno videti to pismo in se prepričati, da pismo ne obsega ničesar razen mirovnih stremeljenj, ki so bila storjena sozlasno z Nemčijo, da v niem proti zvezi ni niti najmanjšega glaska in da je od zunanjega ministra popravljeni tekst resnično besedilo. Ko vis. zbornici to sporočam, sem prepričan, da v naši zunanji politiki nastopila nobena izprememba in tudi ne nastopi. Vzrok demisije zunanje ministra je ta, da je bil že dlje časa nazirana, da ne uživa kraljevega zaupanja v tisti meri, kakor se mu je zdelo, da je potrebno za uresničevanje velike njegove naloge.

Prihodnja seja bo tretja ob desetih. Na dnevnem redu je določitev nadaljnjih agend in interelacij.

Politične vesti.

== Poljske legije. Dunaj, 24. aprila. V večerajšnji seji brambnega odseka je odgovoril domobranski minister Czapp na vprašanje nekaterih članov poljskega kluba glede razpuščenih poljskih pomožnih zborov, da bodo bivši pripadniki pomožnih zborov, ki imajo poljsko državljanstvo, prideleni poljski oboženi sili. Zadevna pogajanja se že vrše. Nemški državljani se čez Bohumim pošljejo v Ratibor na ondotno okrajno poveljstvo. Brambni odsek je nadaljeval razpravo o cesarski odredbi glede razširjenja črnovojske obveznosti.

== Krakovski dogodki in Poljski klub. Z Dunaja, 24. aprila. Poljski klub bo imel 1. maja svojo plenarno sejo, v kateri se bo razpravljalo o dogodkih v Krakovu 16. in 17. t. m.

== Hrvaški sabor je sklican na dan 27. t. m.

== Dr. Trumbić na italijanski fronti. Iz Basla poročajo: Predsednik Jugoslovanskega odbora dr. Trumbić se je z nekaterimi drugimi člani Jugoslovanskega odbora mudil nedavno na italijanski fronti, kjer je bil sprejet od vrhovnega poveljnika italijanske armade.

== Grof Czernin je smatral cesarjevo pismo za politično neoporečno. »Prager Tagblatt« je priobčil iz »Deutsche Nachrichten« vest, da je rekel profesor Waldner, da mu je grof Czernin s častno besedo izjavil, da je cesarsko pismo v obliki, kakor je je objavila francoska vlada, potrjeno. Profesor Waldner popravlja to vest v »Prager Tagblattu«, da mu grof Czernin tega ni izjavil s častno besedo, marveč mu je pismo, ki mu je cesar pokazal kopijo, ki mu je izjavil grof Czernin, da je politično neoporečno.

== Zakaj so se razbila mirova pogajanja med Francijo in Avstro-Ogrsko? Amsterdam, 23. aprila. (K. ur.) »Manchester Guardian« piše: V Parizu se misli sploh, da so se pogajanja z Avstro - Ogrsko lanske leto razbila radi tega, ker je Italija podala svoj veto proti njim. Te vesti so prisilile Sonnina, da je dal polasniti, ki pa niso bila povsem jasna. V interesu vlade in narodov je potrebno, da se stvar bolj pojasni. Komisija francoske zbornice za zunanje zadeve je smatrala ministerialne akte za zunanje zadeve o tem vprašanju za neugodne in predložila ministrom vprašalno polo. List se zavzema za podobno komisijo v spodnji zbornici, da se uvede preiskava v tej zadevi.

== Rumunsko kraljevsko vprašanje. Berlin 3. aprila. »Vossische Ztg.« piše: Nova dunajska poročila namigujejo, da se vesti, ki pravijo, da dosedanja rumunska dinastija ostane, veliko bolj vzdržujejo nego doslej. Upati je, da se bo novo dunajsko mnenje v Berlinu kolikor moči podpiralo. »Kreuzzeitung« meni, da ima kraljevsko vprašanje v Belgiji še večji pomen. Kralj Albert bo gotovo pripomogel, da se ne bo smatralo za Nemčijo ugodno.

== Sklicanje ukrajinske konstitucije. Ukrajinskemu časopisnemu biroju se poroča preko Lvova: Osrednja rada, dne 11. aprila je sklenila s 27 glasovi proti 15 in 4 glasovom, ki so se vzdržali glasovanja, sklicati za 12. maj ukrajinski konstitucijski državni zbor. Na podlagi dopolnilnih volitev, ki so se vršile v decembru in januarju, naj se sestavi prvi ukrajinski državni zbor. Kijevsko »Gouvernements-Samstvo« se reorganizira na demokratični podlagi. Za predsednika se izvoli bivši vojni minister Simon Petura.

== Bivši car pod obtožbo. Berlin, 24. aprila. Kakor poročajo ruski listi, je predsednik revolucijskega sodišča izročil sovetu ljudskih komisarjev uspeh preiskave proti Nikolaju Romanovu, prejšnjemu carju. Dolže ga opetovano prekršitve ustave in protidržavne cele vrste političnih obsoj. Najznačilnejša je obtožba proti carju zaradi zavedanja Rusije v svetovno vojno, kar je tisočim ljudem uničilo življenje.

== Pruski nagobčnik v alžaskem deželnem zboru. »Vorwärts« poroča: V državnem zboru utegnito priti v razgovor dogodki in alžaskem deželnem zboru, v katerem nihče ni izpregovoril nobene besede ne pri volvi predsednika, ne pri izvajalnih državnega podtajnika Köhlerja, ne pri budgetu in sicer radi tega ne, ker je cesarski namestnik že pred sklicanjem deželnega zbora sporočil, da se ne sme ničesar govoriti o vprašanih deželne bodočnosti. Stuttgartski »Beobachter« pravi k temu: Volili so s protestom in molčali s protestom, ker se vendar ni smelo govoriti, kar se je hotelo in kar bi se bilo moralo govoriti. — Časopise entente bo radi tega znova, bolj kot kedaj poprej, silkalo alžasko-lotariško prebivalstvo za podjarmljeno žrtve Nemčije.

== Nemčija in Nizozemska. Berlin, 24. aprila. O pogajanjih med Nemčijo in Nizozemsko poroča »Vossische Ztg.«: Nemška vlada je zadnje dni stavila na Nizozemsko več zahtev zaradi plovbe po Renu, prikrbe vagonov, glede nameravanega dogovora Nizozemske z entento za ladijski prostor in glede dovoza živil. V bistvu gre za to, da sprito nedvomno velike ustrežljivosti nizozemske vlade proti Angleški in Ameriki ne bo Nemčija prikršajana. List pripominja: Ako je nizozemska časopisje zadnje dni vedelo poročati o neki napetosti med Nemčijo in Nizozemsko, je to polna resnica, upati pa je, da se ta napetost čimprej reši z razumno prijenljivostjo Nizozemske glede na upravičene želje Nemčije.

== Stališče angleških pacifistov. Znani angleški pacifisti Ramsey MacDonald, Arthur Ponsonby in Charles so imeli pred nedavnim kot gostje »Cannibal-klub«, zveze industricev in trgovcev v Londonu govore, v katerih so naznačili stališče angleških pacifistov. Ponsonby je rekel glede vojnih ciljev sledeče: Nas imajo za prijatelje Nemčije, toda jaz menim, da ni nobene družbe na svetu, ki bi ji bili naši nazori tako nasprotni kakor so nemški militaristi. Nas so obdolžili, da smo izjavili, da ni Nemčija prav nič kriva svetovne vojne. To pa ni naše mnenje. Ne bi bilo pravično, če ne bi skrbno preudarili, ali se da nadaljevanje vojne za en teden opravičiti s kakim temeljnim stavkom. Rams

Z ozirom na obstoječe razmere se odredi sledeče:

1. Zbiranje ljudi na cestah, ulicah in javnih prostorih sploh, je prepovedano.

2. Brez tehtnega vzroka ne sme nihče po 8. uri popoldne zapustiti svoj dom.

Kdor zapusti svoj dom brez tehtnega vzroka, in zlasti družinski gospod ali oni, ki družini načeljuje, in ne zadržuje po možnosti svojih družinskih članov doma, je kriv pregreška rabu po § 281 k. z.

3. Hišna (vežna) vrata je zapirati ob 8. uri popoldne in imeti zaprta do 6. ure jutraj. Odprti se smejo v tem času le v skrajno nujnih slučajih.

Za točno izpolnjevanje odredbe je hišni gospodar, oziroma njegov namestnik osebno odgovoren.

4. Gostilne in kavarne in sploh vse javne lokale je zapirati ob 9. uri popoldne in se jih ne sme odpirati pred 6. uro jutraj.

Za točno izpolnjevanje odredbe je osebno odgovoren imetelj obrtne koncesije, oziroma dotičnega javnega lokala.

Kršitev predpisov pod t. 2. bodo kaznovali sodne oblasti po § 282 k. z. z zaporom do meseca dni, one pod t. 1., 3. in 4. politične oblasti po merodajnih zakonitih določbah.

C. kr. policij, ravništvo v Ljubljani,

dne 24. aprila 1918.

Nujna seja obč. sveta.

Nujna izredna javna seja občinskega sveta se vrši danes v četrtek dne 25. aprila 1918 ob šestih popoldne v mestni dvorani.

Dnevni red: Naznanila predsedstva.

Zupan: Dr. Ivan Tavčar.

Dnevne vesti.

— Volna odlikovanja. Polkovnik zdravnik v evidenci dr. Karel Iparovic v rezervni bolnišnici št. 1. v Mariboru je odlikovan z viteškim križem. Fran Josipovega reda z vojno dekoracijo. Drugič je bilo izrečeno cesarsko pohvalno priznanje ob istočasni podelitvi medev stotniku 97. pp. Franu Krusiču, ponovno je bilo izrečeno najvišje pohvalno priznanje nadporočniku provizorju Ernestu Pakižu.

— Vojno odlikovanje. Lovca Martin Pungarčar lov. bat. 7. je odlikovan z železnim zaslužnim križem na traku hrabrostne svetilnice.

— Odlikovanje nadvojvode Maksa. Nadvojvoda Maksi je odlikovan z redom železne krone tretjega razreda z vojno dekoracijo in medij priznanje hrabrega in uspešnega obnašanja pred sovražnikom.

— Skupna važna seja upravnega odbora in gledališkega sveta. Slovenskega gledališkega konzorcija se vrši v petek ob 6. zvečer v posvetovalnici mestnega magistrata. Potrebno je, da pridejo vsi člani konzorcija. Posebna vabilna se ne bodo razpisovala.

— Konferenca v deželni dvorci. Danes dopoldne se je vršila v deželni dvorci konferenca deželavljanih dr. Susteršiča z namestnikom policijskega ravništva nadkomisarjem dr. Skublom, ki je predstojnik političnega oddelka državne policije.

— Prijateljstva našega lista nam piše iz Stajarskega: Sedaj ko bodo izdani deklarirani znaki bi priporočala, da si izberemo tudi nov medesebojni pozdrav. Namesto »dobro dan, dobro jutro« liti, se pozdravljamo takole: »Prost naš rodo odzdrav!« Na lastni zemlji svoj gospod ali na kratko: »sam gospod.«

— Z državne obrtne šole v Ljubljani. Profesor na državni obrtni šoli v Trstu inženir Viktor Turnšek je premeščen na državno obrtno šolo v Ljubljani.

— Ljudskošolske vesti. Za provizorico učiteljico v Budanjah je imenovana dosedanja suplentinja Marija Puncuh na Vrhopolju, za provizorico učiteljico na Jesenih Marija Schwarz, za suplentinjo v Krašnji je imenovana Ana Kersnik. Na slovenski trgovski šoli v Ljubljani je imenovana učiteljica Marija Cundrič za pravo učiteljico od 1. maja t. l. dalje.

— Ljudskošolske vesti. Marija Perko je imenovana za suplentinjo v Gor. Susedih, Franciška Susek v Iki vasi, Stefanija Puppis v Trzinju, Angela Sila v Senožetih.

— Goriški na pomoč! Odlični slovenski mož nam piše: Goriški na pomoč, to je danes parola. Ponavljala se že dolgo tudi po časniki. Odborov imamo celo vrsto! Faktično pa se vsaj glavno zanašajo na državno pomoč. Te ne bodo! Kar nje pa pride, to pride v nezadostni meri in tudi prepozno! Mislimo moramo na samopomoč v prvi vrsti. Na tej podlagi je treba organizacije. Domačini so poklicani, da izvršijo. Priznajo se nam bode vse, kar pošteno misli med Slovenci! Pa zažeti je treba! Sicer nas drugi prehitijo! Evo inšerat v »Tagespost« št. 110, z dne 23. aprila 1918. Villenhau v Gorici ponuja B. Šopli. Via monte calvario 12.

— Zboljšanje pokojniških in vzdrževalnih prejemkov učiteljem na državnih srednjih in nižjih učnih zavodih. »Wiener Zeitung« priobčuje ministrsko naredbu, zadevaločo zboljšanje pokojniških in vzdrževalnih prejemkov za učitelje na državnih srednjih in nižjih učnih zavodih povodom njihovega vojaškega službovanja v vojni.

— Društvo slovenskih profesorjev v Ljubljani vabi svoje p. n. člane in stanovske tovariše k izrednemu

občnemu zboru v dan 27. t. m. ob 10. dopoldne v konferenčni sobi I. dr. gimnazije v Ljubljani. — Edina točka dnevnega reda: sprememba pravil. — Odbor.

— Redni občni zbor hranilnega in posojilnega konzorcija I. splošnega uradniškega društva Avstro-Ogrske v Ljubljani, se vrši v soboto, dne 27. aprila 1918, točno ob 7. uri zvečer v restavraciji pri Mraku v Ljubljani na Rimski cesti. Dnevni red: 1. Poročilo o delovanju I. splošnega uradniškega društva Avstro-Ogrske v letu 1917. 2. Čitanje zapisnika o lanskem rednem občnem zborovanju. 3. Poročilo o poslovanju in računskem sklepu tukašnjega krajevnega odbora kakor tudi hranilnega in posojilnega konzorcija za leto 1917. 4. Poročilo nadzorovalnega odbora. 5. Razdelitev poslovnega dobička koncem leta 1917 in dotiranje rezervnega zaklada. 6. Določitev obrestne mere za posojila in hranilne vloge ter odpovedne dobe za slednje. 7. Določba glede plodonosnega nalaganja razpoložljivega denarja. 8. Določitev največjega števila deležev, ki si jih sme pridobiti posameznik zadržnik. 9. Določitev viška posojil in hranilnih vlog, ki jih sme sprejeti konzorcij. 10. Honoriranje funkcionarjev. 11. Slučajni predlogi zadržnikov. 12. Dopolnilne volitve. V slučaju nespletnosti vrši se eno uro pozneje istotam za rešitev istega dnevnega reda nov občni zbor, ki bo sklepčen brez ozira na število prisotnih zadržnikov.

— Člani »Društva zasebnih uradnikov in uradnic na slov. ozem.« se vabijo, da se zglasijo v društveni pisarni v Gosposki ulici št. 3. vhod skozi dvorišče, in sicer: dne 3. maja člani in članice s člansko števil. 1 do 100, dne 4. maja s števil. od 100 do 200, dne 5. maja s števil. od 200 do 300, dne 6. maja s števil. od 300 do 400, in dne 10. maja s števil. od 400 dalje, vsak dan ob 6. do 8. ure zvečer. Vsakdo naj prinese s seboj člansko izkaznico. Več pove okrožnica, ki se je pri pobiranju članarine v vsakem uradu izročila s potrdili vred.

— Iz Rumunije nam piše četovodja črnovojniškega pešpolka št. 27., 6. stotnica, vojna pošta 426 Dobrovolje: Pozdravljam vse one fante in može iz vrhniške okolice, ki prihajajo iz ruskega vjetništva ter jih prosim obvestila o mojem sinu Janezu Dobrovolju, poddesetniku 17 op. Viet je bil v boju pri Kosmerci 1915 in se je jozneje nahajal v Jekaterinoslavski guberniji, selo Uspenovka, Aleksandrovska. Uspenovskaja volost. Že 2 leti nimam od njega nobenega sporočila. Za vsako vest bom od srca hvaležen. Sporočiti jo je na moj zgorajšnji naslov, ali pa na naslov Marije Dobrovolje, Mirke št. 15. Vrhniška, Kranj.

— Prošnja. Neki invalid - slepec si silno želi gramofona. Fant vidno hira, a oče mu žele ne more izpolniti, ker je sam siromašen. Zato se obračamo do usmiljenih src s prošnjo, da bi se kdo uslišil tega siromaka in mu podaril gramofon, čeprav je obrabljen. Blaghotne ponudbe naj se naslovijo na »Dobrodelno pisarno« v Ljubljani, Poljanška cesta št. 4.

— Sladkorne nakaznice za diabetike. Finančno ministrstvo je odredilo uvedbo sladkorih nakaznic za diabetike. Dobijo se pri pristojnih političnih oblastih, ki so pooblašene za podrobno ureditev modalitet.

— Uvedba posebne železniške policije. Iz Budimpešte poročajo, da bodo uvedli za vse avstrijske in ohrske železnice posebno železniško policijo. Na Dunaju in v Budimpešti bosta uradovala povsod en šef te policije. Monarhično razdele v 32 železniško - policijskih okrajev.

— Oddaja slame namesto sene. Deželno mesto za krmila dobiva v zadnjem času samo slamo za krmo. Občine in drugi interesi, ki žele slamo v celih vagonih dobiti, naj se nemudoma, najbolje brzojavno obrnejo na imenovani urad s svojimi naročili. Vagoni slame so različno naloženi in imajo po 30 do 90 q slame. Slame se pošlje proti predplačilu 30 K za 100 kg ali na protipovzetju. Manj kakor en vagon se ne razpošilja po železnici, ker posameznih bal železnice ne sprejema.

— Nagle smrti je umrla Jerica K. st. 11. služkinja pri rožic v Ljubljani, stara 27 let. Leži v mrtvašnici pri Sv. Krištofu. Kdaj bo pogreb, še ni določeno.

— Samomor. Marija Roth, žena strojevodje, je po hudem domačem sporu bila izločena in na posledicah umrla v deželni bolnišnici.

— Vojaška patrona v ognju. 14letna Marija Taškarijeva v Rudniku je našla vojaško patrono ter jo vrzla doma v ogenj. Deklica je vsled eksplozije močno poškodovana na rokah, njen bratec, ki je stal poleg nje, pa po obrazu in na obeh.

— Cigansko tolpo petih oseb so zapazili orožniki pred nekaj dnevi v gozdu pri Otoku v Kamniškem okraju. Cigani so zbežali in vrzli od sebe po poti nekaj prstanov, par žepnih ur, priveske in verižice.

— Umrla je 19. t. m. v Metliki ga. Gabrijela Kamenšek, vdova oskrbnika nem. vit. reda. N. v. m. p.

— Učiteljsko društvo za celjski okraj zboruje v četrtek, dne 2. majnika t. l. ob 10. uri dopoldne v Sokolskem domu v Gaberju pri Celju. Dnevni red prejme vsa šolska vodstva. Tisti, ki bi morali imeti ta dan pouk, imajo prosto, ako se udeležijo zborovanja. Z ozirom na važnost dnevnega reda se prosijo za polnoštevilno udeležbo. — Predsednik.

— Smrtnevarno ranjen. Dne 24. t. m. zvečer ob 1/9. so našli četovodjo Josipa Plevnika, doma iz Buč pri Celju smrtno nevarno ranjenega pred Androvičevimi vrati na Radekega cesti. Ležal je v nezvesti ves okrvavljen. Pri njem so našli dve pišoli, eno na stariše, drugo na neko osebo, radi katere je naperil nase revolver. Prepeljali so ga v bolnišnico. Da bi okrev, skoro ni upanja.

— Mursko polje - nemška zemlja! Z Murskega polja nam pišejo: Lepo in rodovitno je naše Mursko polje med Ljutomerom in Radgono na Štajerskem. Vas za vasio se vrstijo ob Muri, ena lepša kot druga in vse čisto slovenske. Naše Muropoljke so seveda podpisale jugoslovansko deklaracijo. Toda med našimi zelenimi livadami se vije - kača, železnica in njen duh neke videti,

da je to slovenski svet. Pred katim je čakalo mnogo ljudstva na večerni vlak v vasi Bučevcih. Pride k blagajni tudi neki nam neznani slovenski gospod in zahteva listek slovenski. Uradnik pa mu odločno pove: »To je nemška zemlja. Tu mora vsak nemški govoriti, kdor zna!« Gospod je glasno protestiral proti trditvi avstrijskega uradnika, da je naše Mursko polje nemška zemlja, in proti zahtevi, da bi nemški govoril. Oglasil se je tudi preprost vojak in rekel: »Tudi jaz se moram peljati, pa ne vem nemški.« Nato pove oni gospod uradniku: »Vidite, ti možje prelivajo svojo kri za Avstrijo, a avstrijski uradniki pravijo, da je to nemška zemlja...« Hrup je bil vedno večji. Ljudje so spoznali, da tu ni druge rešitve, kakor svobodna Jugoslavija.

— Tiskarski štrajk v Zagrebu. Razven v dveh tiskarnah stajajo sedaj vsi zagrebški tipografi. Zagrebški listi ne izhajajo, izvzemši službene »Narodne Novine« ter »Obzorje«, pa tudi dva lista izhajata le v zmanjšanem obsegu. Večraj so izšle tudi »Novosti« in sicer tiskane v »Obzorju« tiskarni, kjer stavec ne štrajka.

— Predstave cirkuša Wolfsona se vrše danes v Kino - Central v dež. gledališču ob 1/9. in 7. zvečer. Predstava ob 1/9. zvečer danes odnede.

— Poletne večerne koncerte dobi v kratkem Ljubljana. Več nam bo mogoče poročati že v par dneh.

— Zabil se je zlat prstan z briljantom ob Starega trga do Solskega dreverda. Najditelj naj ga izroči proti nagradi v upravnistvu.

Aprovizacija.

Uradno nam sporočajo z deželne vlade: Da se vsaj nekoliko odpomore vedno občutneje postajajočemu pomanjkanju živil v mestu Ljubljani, je deželna vlada ukrenila, da se mestni aprovizaciji v Ljubljani kot izreden priboljšek iz pravičnega zalog odkazejo po en vagon ješprenjaka in kaše ter dva vagona marmelade. Živila se bodo že v najkrajšem času razdelila. — K temu pripominjamo: V Ljubljani je izdanih približno 56.000 krušnih kart. Da bi dobila vsaka nakaznica pol kilograma ješprenjaka ali kaše, bi bilo treba tega blaga nekaj manj kot 3 vagona.

— Krušne komisije bodo uradovale v petek dne 26. t. m. ob 8. do 1. ure popoldne. Izdajale se bodo izkaznice za kruh in moko.

— Meso na rumene izkaznice C št. 1301 do konca. Stranke z rumenimi izkaznicami C št. 1301 do konca dobe meso po normalni ceni v cerkvi sv. Jožefa v petek dne 26. t. m. popoldne. Določeno je ta-le red: od 1. do pol 2. št. 1301 do 1458, od pol 2. do 2. št. 1459 do 1616, od 2. do pol 3. št. 1617 do 1774, od pol 3. do 3. št. 1775 do 1932, od 3. do pol 4. št. 1933 do 2090, od pol 4. do 4. št. 2091 do 2248, od 4. do pol 5. št. 2249 do 2406, od pol 5. do 5. št. 2407 do 2564, od 5. do pol 6. št. 2565 do 2722, od pol 6. do 6. št. 2732 do konca.

— Kisla repa na zelene izkaznice A. Stranke z zelenimi izkaznicami A prejmejo kislo repo v petek dne 26. t. m. dopoldne od 9. do 10. ure pri Jakopiču na Mirju. Vsaka oseba dobi 1 kg. Kilogram stane 40.

— Prodaja vojnih in praških klobas po nižini ceni. Mestna aprovizacija bo prodajala klobase v vojni prodajalni v Gosposki ulici po sledečem redu: V petek dne 26. t. m. strankam z zeleno izkaznico B dopoldne št. 1601 do 1800; popoldne št. 1800 do 2000; v soboto dopoldne št. 2000 do 2200 in popoldne št. 2200 do 2400. Tega reda se je točno držati. Vsaka oseba dobi 1/2 kg; kilogram vojnih klobas stane 2 K; kilogram praških klobas stane 4 K.

Radi odpotovanja se odda nekaj krompirja za druga živila ali denar. **Špirt.** — Vpraša se: **Marija trg 3/II, dole.**

Par trpežnih čevljev napravim tistemu, ki mi more preskrbeti 100 kg krompirja za seme. 1932 **Kotič Orel, Vič-Mince št. 93.**

Gostilna se sprejme v najem ali na račun v mestu ali okolici. Ponudbe pod „F. K. 1890“ na upravn. »Sloven. Naroda«.

Tesarje in mizarje proti dobremu plačilu (za hrano in stanovanje skrbijo) sprejme **ANTON STEINER, Ljubljana, Jeranova ulica št. 11.** 175

KONCIPIJENTA sprejem v svojo pisarno takoj ali kasneje. **Dr. Oton Fellich, odvetnik v Ljubljani, Sodna ul. 11 I.** 1922

Sadni mošt ima v zalogi **Ivan Ogrin, Lavrica pri Ljubljani.** 1786

Prešernove slike vrodaja in pošilja po poštne povzetju **IV. Bonač v Ljubljani.**

Proda se lepa plemenska KOBILA Več se izve v Kavani „Prešeren“, Ljubljana. 1921

Meblovana soba s posebnim vhom, električno lučjo, v bližini poljskega transport vodstva (Feldtransportleitung) se išče. — Ponudbe z navedbo cene na stotnika **Reizler, Ljubljana, Feldtransportleit.**

Prodajalka špecijske stroke ali kot trafikantinja, zmožna slovenskega in nemškega jezika **zeli primerne službe.** — Ponudbe na upravnistvo »Slovenskega Naroda« pod šifro: „1000/1908“.

Prostovoljna dražba čebelarjih potrebščin se vrši v nedeljo, 28. aprila t. l. ob 2. uri popoldne v **Bravljah št. 92** pri Ljubljani. Ravnotam je oddati stanovanje, obstoječe iz 2 sob in kuh.

DAMSKA + MESEČNA PREVEZA zdravniško priporočena Varuje pred prehlajenjem, dobro vsesava, piše, komoda in praktična, varčuje perilo, se dobro pere ter ostane vedno mehka. Kompletna garnitura K 6-50, 8-—, na leta trpežna K 12-—, 16-—, najfinjša K 20-—, 25-— in 30-—, Porto 95 vinarjev. V varstvo žensk izdajalni aparat 25-—, 30-—, 32-—, do 36-— K. Pošiljatev diskretna. — Higijena blaga trgovina **Sl. Potoky Dunaj, VI. Ringgasse 15.** 1199

Podpisani bi sprejel na svoje posestvo v Šturjah pri Ajdovščini **pošteno in pridno bogatstvo družino**, ki naj bi skrbeli za poljska dela, za ves živi in mrtvi inventar, sploh opravljala vse posle pri gospodarstvu. Na posestvu je vse potrebno gospod. orodje, goveja živina in potrebna vprežna živina. — Letošnja setev je že v zemlji. Ker je posestvo obširno, bi morala imeti družina vsaj 3 **delavne moči**, večje vporabe raznih poljedelskih strojev, kot stroja za košnjo, stikalnice za seno. Tudi bi želeli imeti človeka, ki je dober kmetar. Pogoji bi se ustno stavili. **Evgenij Rayer, posestnik in vinotrtar, Šturje.**

Krapinske Toplice (frvaško). zdravilje prolin, rovana, leščina. Pojasnila in prospekti zastoj. Dobra prehrana zagotovljena. 1421

Prazne vreče vsake vrste in suha goba kupuje vedno in v vsaki množini ter plačuje po najvišjih dnevnih cenah trgovska firma **J. Kuljan, Kranj, Gor.** Istotam se sprejme **trgovski članec.**

Vžigalnike na benzina, komad K 8-—, trgovci dobijo popust, ima v zalogi **F. K. Keiser, Ljubljana, Selenburgova ul. 6.**

PRODAJALKA: za trgovino čevljev se takoj sprejme. Reflektira se le na dobro moč, ki je v tej stroki izvežbana, ter slovenskega in nemškega jezika zmožna. Pismene ponudbe s sliko na trdko **Peter Kozina & Co., v Ljubljani.** 1826

Proda se okrožna peč na stroje. Glina prve vrste za strešno zarezano opeko. Stoji pol ure od kodovora. Proda se za 300.000 K po dogovoru. — **Janez Gregorec, Melega št. 25.** 1789

Vsaka dama naj čita moje velezanimivo navodilo o **modernem negovanju grudi.** Iskušen svet pri **vpadlosti in pomankanju bajnosti.** — Pišite zaupno na **Ido Krause, Požun, Pressburg Ogrsko Schanzstrasse 2. odd. 41.**

SOLALI najboljši cigaretni papirji trgovina z cigaretnimi papirji in s tem povezanimi stvarmi. — **Ido Krause, Požun, Pressburg Ogrsko Schanzstrasse 2. odd. 41.**

Florijan Rozman, učitelj v pokoju in posestnik v Krškem Marica Rozman roj. Podpečnik vdovljena Žarn, posestnica na Trški Gori — Narpelj poročena. Krško 21. mal. travna 1918. 1934

Smrekovo lubje les slabitih korenin od 10 cm naprej **hrastov les** kupi po vsakokratnih najvišjih dnevnih cenah in izplačuje proti duplikatom vseh listov pri krajinskih bankah. — Transportno dovoljenje se preskrbi takoj. — **Alex. Rosenberg, Gradec, Annenstrasse 21.** 1744

Prva slovanska tovarna igralnih kart začne v kratkem zopet s prodajo slovanskih igralnih kart. Vprašanja kakor vso korespondenco se prosil pod: 1768 **Komisijska prodaja „Prve slovanske tovarne igralnih kart v Ljubljani“.**

Sprejme šivilje se sprejme takoj proti dobri plači Naslov pove uprav. »Slov. Nar.« 1870

Skladiščnik, starejši, z večletno prakso, se sprejme pod ugodnimi pogoji. — Ponudbe pod „F. K. 1930“ na uprav. »Slov. Nar.« **Uljudno namenjamo, da valed boleznem naprem s danšnjim dnem svojo gostilno v Mostah št. 7. pri Ljubljani.** 1928 **Metka Černe.**

Proda se dvorec, z nekoliko zemljišča s krasno lego ob morju v **Griljani pri Trzinu.** Poisnila da **Mihelčič Herman, Trst, Via Senale 3/II-1.** 1668

Resna ženitna ponudba. Mlad izobražen posestnik želi radi pomankanja prilike tem potom znanja z mlado, čedno, izobraženo in pošteno gospico ali mlado vdovo, ki bi imelo veselje do trgovine. Le resno misleče dame naj blagovolijo, če mogoče s sliko, naznaniti svoj naslov pod šifro: „**Štežolov 1923**“ na upravnistvo »Slovenskega Naroda«. — Tajnost častna stvar.

Proda se **okrožna peč** na stroje. Glina prve vrste za strešno zarezano opeko. Stoji pol ure od kodovora. Proda se za 300.000 K po dogovoru. — **Janez Gregorec, Melega št. 25.** 1789

SOLALI najboljši cigaretni papirji trgovina z cigaretnimi papirji in s tem povezanimi stvarmi. — **Ido Krause, Požun, Pressburg Ogrsko Schanzstrasse 2. odd. 41.**

Florijan Rozman, učitelj v pokoju in posestnik v Krškem Marica Rozman roj. Podpečnik vdovljena Žarn, posestnica na Trški Gori — Narpelj poročena. Krško 21. mal. travna 1918. 1934

Smrekovo lubje les slabitih korenin od 10 cm naprej **hrastov les** kupi po vsakokratnih najvišjih dnevnih cenah in izplačuje proti duplikatom vseh listov pri krajinskih bankah. — Transportno dovoljenje se preskrbi takoj. — **Alex. Rosenberg, Gradec, Annenstrasse 21.** 1744

Prva slovanska tovarna igralnih kart začne v kratkem zopet s prodajo slovanskih igralnih kart. Vprašanja kakor vso korespondenco se prosil pod: 1768 **Komisijska prodaja „Prve slovanske tovarne igralnih kart v Ljubljani“.**

Dober sadni mošt prodaja v večji množini trdka **Anton Štefan, Ljubljana, Karlova ulica št. 12.** 179

Nakupovalci smrekovega lubja pri producentih uvedeni se išče. — Ponudbe pod „**Smrekovo lubje**“ na uprav. »Slov. Nar.« pod št. 1884

Ročne mline za najfinjša mletja vsakovrstnega žita, rži, koruze i. t. d. v vsaki hiši in gospodarstvu zelo potrebne, v najsolednejši izvršbi, najceneje prodava samo **Juri Finko, Praga II-1957, Češko.** Pišite takoj po prospekt! **Trgovcem velik popust!** 1925

GARJE srbečico, hraste, lišaje uniči pri človeku in živini **maslo zoper srbečico.** Brez duha in ne maže perila. 1 lonček za eno osebo 4 K. Po pošti 5 K poštne prosto. Prodaja in razpustila **lekarna Trakovec v Ljubljani, zraven rotovža.** 1718

Srbečico, hraste, lišaje odstrani prav naglo dr. **Flesch-a** izv. postav. varovano „**SKARAFORM**“ rujava mazilo. Popolnoma brez duha in ne maže. Poskusni lonček K 2-30, veliki K 4-—, porcija za rodbino K 11-—. **Dr. E. Flesch, Kronen-Apothek (Győr), Raab Ogrsko.** Zaloga za Ljubljano in okolice: **Lekarna „pri zlatem jelenu“, Ljubljana, Marija trg.** 880 **Pozor na varstveno znamko „SKARAFORM“**

Zamaške plutove, rabljene, zavrtane, pa ne zlomljene ali pretrgane do K 36-—, nove zamaške za steklenice do K 65-—, zamaške za sode nove do K 55-—, zamaške za sode stare, do K 36-—. Kupuje in prevzema po povzetju (pri večjih partijah vzorec in pridem eventualno sam k prevzemanju. 1885 **Korkwarenerzeugung, Wien XIV., Denglergasse 1.**

Naznanilo! Staroznana plizenjska restavracija **Schmitt v Gradišču št. 2.** je zaradi opustitve častniške kuhinje etapnega štacijskega poveljenstva zopet v polnem obratu. — Izborna kuhinja po meščanskih cenah. Vino in pivo ves dan — tudi čez ulico. — Velik senčnat vrt. 1849 **JOSIPINA SCHMITT, restavraterka.**

„Sijajno lepo lice“ in mladostno svežo, rožnato polt do pozne starosti ohranijo žene in dekleta, če vporabljajo moj tisočkrat preiskušeni in od zdravnikov-strokovnjakov dobro priporočeni recept (po dr. Idelsonu). Tisoči zahvalnih pisem. Mozoli, pege, ogrci, lišaji, gube, rdečica obraza garantirano sigurno izginejo. Pošljem prepis recepta vsakomur zastoj. Pišite takoj na **Fr. Moenschik, Dunaj 62., predal 1. odd. 7.** Želi se znamke za odgovor. 720

Lepota je sreča! Po dolgoletnem raziskavanju na polju negovanja lepote se je končno posrečilo, najti novo metodo, po kateri se vse nadležne kožne nečistosti kot pege, zajedci, mozolji, gube, nosna in obrazna rdečica tekom nekaj dni sigurno odstranijo na kar zadobi obraz, tudi pri starejših damah, mladostno svežo rožnato lice. Učinek je presenetljiv in ta recept so sijajno priporočili sloveči zdravniki. Tisoči prostovoljnih priznanj! Vsakomur dajem proti retour-znamki **popolnoma zaslonj** pojasnila. Pišite takoj na: **L. Becker, Dunaj 56, Predal 19., odd. 36.** 1192

Razglas. V smislu razpisa c. kr. deželne vlade z dne 15. aprila 1918, št. 11.507, se bo v Ljubljani dne 3. in 4. maja 1918 popisovale goveja živina, konji, prašiči, ovce in koze in sicer oba dneva od 8. do 12. ure popoldne. Komisija za pravo mesto bo poslovala v mestnem popisovalnem uradu; na Barju in v Spodnji Šiški pa se bo popisovale od hiše do hiše. V Ljubljani stanujoči lastniki navedene živine se torej pozivljajo, da jo pridejo pravočasno popisati na magistrat. Kdor bi navedel napačne podatke, prepozno prišel popisat živino ali pa bi kaj zamočlal, bo v zmislu obstoječih predpisov kaznovan. **Mestni magistrat ljubljanski, dne 22. aprila 1918.**

Sprejme se takoj hlapec, ki je vajen tudi dela v trgovini proti primerni plači. Kje, pove upravništvo »Slovenskega Naroda«. 1931

Češko gosje perje. 1 kg bel. gal. puljenega I. vrsta K 24-—, II. » K 16 50, III. » K 7-—, 1 » sivga » K 7-—, 1 » belega nepuljenega I. vrsta K 10-—, II. » K 6 50. Po povzetju pošilja se po 5 kg ali več **L. HALDEK, Praga-Smichov, Kinského 1.** 1824

Čebulček liter K 5-— priporoča **Sever & Urbanič, Ljubljana.** 1854

Vinski sodi, tudi rabljeni, različne velikosti, se kupijo. Ponudbe na „**Rosenkranz**“, poštni predal, Ljubljana.

Srbečico, hraste, lišaje odstrani prav naglo dr. **Flesch-a** izv. postav. varovano „**SKARAFORM**“ rujava mazilo. Popolnoma brez duha in ne maže. Poskusni lonček K 2-30, veliki K 4-—, porcija za rodbino K 11-—. **Dr. E. Flesch, Kronen-Apothek (Győr), Raab Ogrsko.** Zaloga za Ljubljano in okolice: **Lekarna „pri zlatem jelenu“, Ljubljana, Marija trg.** 880 **Pozor na varstveno znamko „SKARAFORM“**

Zamaške plutove, rabljene, zavrtane, pa ne zlomljene ali pretrgane do K 36-—, nove zamaške za steklenice do K 65-—, zamaške za sode nove do K 55-—, zamaške za sode stare, do K 36-—. Kupuje in prevzema po povzetju (pri večjih partijah vzorec in pridem eventualno sam k prevzemanju. 1885 **Korkwarenerzeugung, Wien XIV., Denglergasse 1.**

Naznanilo! Staroznana plizenjska restavracija **Schmitt v Gradišču št. 2.** je zaradi opustitve častniške kuhinje etapnega štacijskega poveljenstva zopet v polnem obratu. — Izborna kuhinja po meščanskih cenah. Vino in pivo ves dan — tudi čez ulico. — Velik senčnat vrt. 1849 **JOSIPINA SCHMITT, restavraterka.**

„Sijajno lepo lice“ in mladostno svežo, rožnato polt do pozne starosti ohranijo žene in dekleta, če vporabljajo moj tisočkrat preiskušeni in od zdravnikov-strokovnjakov dobro priporočeni recept (po dr. Idelsonu). Tisoči zahvalnih pisem. Mozoli, pege, ogrci, lišaji, gube, rdečica obraza garantirano sigurno izginejo. Pošljem prepis recepta vsakomur zastoj. Pišite takoj na **Fr. Moenschik, Dunaj 62., predal 1. odd. 7.** Želi se znamke za odgovor. 720

Lepota je sreča! Po dolgoletnem raziskavanju na polju negovanja lepote se je končno posrečilo, najti novo metodo, po kateri se vse nadležne kožne nečistosti kot pege, zajedci, mozolji, gube, nosna in obrazna rdečica tekom nekaj dni sigurno odstranijo na kar zadobi obraz, tudi pri starejših damah, mladostno svežo rožnato lice. Učinek je presenetljiv in ta recept so sijajno priporočili sloveči zdravniki. Tisoči prostovoljnih priznanj! Vsakomur dajem proti retour-znamki **popolnoma zaslonj** pojasnila. Pišite takoj na: **L. Becker, Dunaj 56, Predal 19., odd. 36.** 1192

Razglas. V smislu razpisa c. kr. deželne vlade z dne 15. aprila 1918, št. 11.507, se bo v Ljubljani dne 3. in 4. maja 1918 popisovale goveja živina, konji, prašiči, ovce in koze in sicer oba dneva od 8. do 12. ure popoldne. Komisija za pravo mesto bo poslovala v mestnem popisovalnem uradu; na Barju in v Spodnji Šiški pa se bo popisovale od hiše do hiše. V Ljubljani stanujoči lastniki navedene živine se torej pozivljajo, da jo pridejo pravočasno popisati na magistrat. Kdor bi navedel napačne podatke, prepozno prišel popisat živino ali pa bi kaj zamočlal, bo v zmislu obstoječih predpisov kaznovan. **Mestni magistrat ljubljanski, dne 22. aprila 1918.**

Sprejmem otroka v oskrbo. Kje, pove upr. »Slov. Naroda«. 1914

Čevljarska pomočnika takoj sprejme za boljša dela **IVAN KOS, Zagorje ob Savi 116.** 1756

Išče se gostilna na račun v Ljubljani ali ljubljanski okolici. — Ponudbe na upravo »Slov. Nar.« pod: „št. 317/1871“.

Skrajno nove tri velike dobro ohranjene šupe, krite z opeko, porabne za skladišča in hišne stavbe i. t. d. so ceno na prodaj. Prijazne ponudbe na **Mihelčič Osofin, Domžale.** 1889

KONTORISTINJA z večletno prakso, zmožna obeh jezikov, se takoj sprejme. — Ponudbe z natančnimi podatki in sliko na „**poštni predal 73**“ v Ljubljani. 1827

Zelo mirna stranka (2 samostojni oseb) želi najeti oziroma zamenjati svoje staro stanovanje — 4 sobe s pritlikinami — z manjšim stanovanjem — 3 oziroma 2 sobi. — V poštev pridejo samo stanovanja brez zgornje stranke. Naslov pove **Antonija Tavčar, mekarna, Kongresni trg št. 15.** 1901

Kupi se nekaj dobro ohranjenega pohištva in sicer: 2 kompletne postelje, 1 divan, 2 visoki in 1 nizki omari za obleko, 1 umivalnik, 1 sobno in 1 kuhinjsko mizo, nekaj stolov ter 1 kuhinjsko omaro. Ponudbe z navedbo lesa in cene, naj se pošljejo na upravo lista pod „**oprava 1902**“.

Ženitna ponudba. Mož, v najlepši moški dobi, značajen, 35.000 K in pravico do penzije, želi radi službovanja na tujem tem potom znanja z značajno, ekonomično gospico, ali vdovo brez otrok, od 19-25 let staro (premoženje ali kaka obrt je dobro, pa ni pogoj) v svrhu poročitve takoj. (Z deželo imajo prednost). Le resna pisma s sliko, ki se povrne takoj, se prosil pod „**Spomlad 1918**“ 1883. Anonimno brezpomembno, tajnost častna stvar. 1883

Vse v uniformsko branžo spadajoče predmete en gros globoko pod dnevnimi cenami **Rudolf Bodenmüller, Ljubljana, Stari trg št. 8.**

Pozor! Kdor hoče imeti res lep spomin na svoje padle junake, naj si da izgotoviti **povečane slike** pri fotografu **L. Krema, Ljubljana Franc Jožefa cesta št. 3**